



## Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22  
1060 København K  
Telefon 33 92 93 00  
post@sm.dk  
www.sm.dk

**Sagsnr.**  
2022 - 2404

**Doknr.**  
898931

**Dato**  
24-09-2024

### Oversendelse af samlet retssikkerhedsundersøgelse

Med SSA-aftalen for 2022-2025 er der afsat midler til, at Ankestyrelsen kan gennemføre en samlet retssikkerhedsundersøgelse, som skal give et billede af de områder på handicapområdet, hvor kommunerne er mest udfordret i forhold til overholdelse af gældende lovgivning, herunder afdække, hvilke udfordringer kommunerne har med at overholde lovgivningen, samt afdække behovet for regelforenklinger og potentialet herfor i forhold til borgernes retssikkerhed.

Retssikkerhedsundersøgelsens to delundersøgelser om henholdsvis voksen- og børnehandicapområdet er nu færdige, og de oversendes hermed til orientering. Hver af de to delundersøgelser indledes med et sammenfattende kapitel, som bl.a. indeholder en gennemgang af delundersøgelseernes hovedresultater.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at Ankestyrelsen desuden vil lave en samlet afrapportering, som kobler resultaterne fra disse to delundersøgelser med andre retssikkerhedsinitiativer fra SSA-aftalen 2022-2025, herunder det juridiske serviceeftersyn og handicapsagsbarometeret, når disse er udarbejdet. Denne samlede afrapportering vil naturligvis også blive oversendt til orientering.

Delundersøgelsen om voksenhandicapområdet giver en bred afdækning af de områder, hvor kommunerne har udfordringer med den juridiske kvalitet i sagerne og går desuden i dybden med reglerne om socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Undersøgelsen viser, at i over en tredjedel (34 procent fra 2019-2023) af de sager, hvor borgere klager over kommunens afgørelse, omgør Ankestyrelsen kommunens afgørelse. De hyppigste årsager hertil er manglende sagsoplysning og begrundelsesmangler.

I forhold til socialpædagogisk støtte behandlede Ankestyrelsen fra 2019-2023 1.481 klagesager, hvoraf 44 procent blev omgjort. Der er tale om en bestemmelse med relativt mange klagesager og en omgørelsesprocent, der er over gennemsnittet for klagesager på voksenhandicapområdet. Delundersøgelsen viser, at kommuner, interessenter og borgere oplever en række forskellige udfordringer med forvaltningen af socialpædagogisk støtte. 89 kommuner oplever således en eller flere konkrete udfordringer, som overordnet drejer sig om afgrænsningen af bestemmelsen, sagsoplysning og helhedsvurdering samt vurdering af tilstrækkelig dækning af hjælpebehov.



Endelig viser delundersøgelsen, hvor kommunerne oplever udfordringer med de øvrige bestemmelser på voksenhandicapområdet. De bestemmelser, som flest kommuner (over 60 %) i nogen eller høj grad oplever udfordringer med, er merudgifter efter servicelovens § 100 og hjælperordningerne efter §§ 95 og 96.

Delundersøgelsen om børnehandicapområdet giver – ligesom undersøgelsen om voksenområdet - en bred afdækning af de områder, hvor kommunerne har udfordringer og går desuden i dybden med reglerne om hjemmetræning efter barnets lovs § 85 (tidligere servicelovens § 32 a) og tabt arbejdsfortjeneste efter barnets lovs § 87 (tidligere servicelovens § 42). Delundersøgelsen viser, at over de sidste fem år er den gennemsnitlige omgørelsesprocent i Ankestyrelsen for sager på børnehandicapområdet på 37 procent. De hyppigste årsager til omgørelse er utilstrækkelig sagsoplysning og begrundelsesmangler.

I forhold til hjemmetræning behandlede Ankestyrelsen fra 2019-2023 319 klagesager om hjemmetræning, hvoraf 59 procent blev omgjort. Der er tale om en bestemmelse med en omgørelsesprocent over gennemsnittet for klagesager på børnehandicapområdet. Undersøgelsen viser, at kommuner, interessenter og borgere oplever en række forskellige udfordringer med forvaltningen af hjemmetræningsområdet. 90 kommuner oplever en eller flere konkrete udfordringer, som overordnet bl.a. drejer sig om godkendelsen af hjemmetræning, bevilling af hjælp til hjemmetræningen, opfølgning og tilsyn samt manglende kendskab til ordningen.

I forhold til tabt arbejdsfortjeneste behandlede Ankestyrelsen fra 2019-2023 4.964 klagesager, hvoraf 52 procent blev omgjort. Der er tale om en bestemmelse med et højt antal klagesager i forhold til de andre bestemmelser på børnehandicapområdet og en omgørelsesprocent over gennemsnittet for klagesager på børnehandicapområdet. Ligesom på hjemmetræningsområdet viser delundersøgelsen, at kommuner og interessenter oplever en række forskellige udfordringer med forvaltningen af tabt arbejdsfortjeneste. 93 kommuner oplever en eller flere konkrete udfordringer, som overordnet bl.a. drejer sig om vurdering af målgruppe og pasningsbehov, udmåling af timeantal, beregningens kompleksitet samt opfølgning.

Endelig viser delundersøgelsen, i hvilken grad kommunerne selv oplever udfordringer med de øvrige bestemmelser på børnehandicapområdet. De tre bestemmelser, som flest kommuner (mellem 34 og 59 %) i nogen eller høj grad oplever udfordringer med er merudgifter efter barnets lovs § 86 (tidligere servicelovens § 41), særlige dag- eller klubtilbud efter barnets lovs §§ 83-84 (tidligere servicelovens §§ 32 og 36) og hjælpemidler efter barnets lovs § 90, jf. servicelovens § 112 (tidligere servicelovens § 112).

Det udfordringsbillede, som optegnes i den samlede retssikkerhedsundersøgelse, bekræfter mig i, at det er væsentligt løbende at have fokus på at styrke retssikkerheden på området. Dette er vi allerede godt i gang med udrulningen af den lange række af initiativer, som indgår i den samlede retssikkerhedspakke fra SSA 2022-2025. Disse initiativer, som bl.a. omfatter kursustilbud til sagsbehandlere, juridisk serviceeftersyn og styrkelse og udvidelse af taskforcen på handicapområdet, har alle til formål at understøtte en højnelse af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling, så borgerne får den rigtige afgørelse første gang.

Men retssikkerhed handler også om at sikre så enkle og gennemskuelige regler som muligt for både borgere og kommuner. Og her har vi politikere på



Christiansborg et ansvar for at få afbureaukratiseret det meget komplekse regelsæt på handicapområdet, som retssikkerhedsundersøgelsen jo klart viser, at kommunerne har udfordringer med, f.eks. reglerne om merudgiftsydelse, tabt arbejdsfortjeneste og hjælperordningerne.

Den opgave er vi allerede godt i gang med at løse med det igangværende arbejde med nytænkning af udmålingssystemet for merudgiftsydelserne, som er aftalt i kommuneøkonomiaftalen for 2024 og i rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet fra maj i år. I rammeaftalen har vi også aftalt at forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler og en ny takstmodel for servicelovens hjælperordninger, som kan danne rammen om en bedre og enklere udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere.

Herudover er det aftalt i kommuneøkonomiaftalen for 2025, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal afsøge mulige modeller for hensigtsmæssige forenklinger af reglerne om tabt arbejdsfortjeneste.

Jeg forventer, at de regelforenklende tiltag sammen med initiativerne fra retssikkerhedspakken fra SSA 2022-2025 og regeringens øvrige tiltag på handicapområdet, herunder indførelse af en specialeplanlægning på den højt specialiserede del af handicapområdet, vil bidrage til at løse nogle af de udfordringer, som den samlede retssikkerhedsundersøgelse afdækker.

Med venlig hilsen  
**Sophie Hæstorp Andersen**  
Social- og boligminister

**Bilag:**

- Samlet retssikkerhedsundersøgelse – delundersøgelse om voksenhandicapområdet
- Samlet retssikkerhedsundersøgelse – delundersøgelse om børnehandsicapområdet